

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

ԱՐԴՇԻՆԻՆՎԵՍՏԲԱՆԿ Փակ
Բաժնետիրական Ընկերություն

31 դեկտեմբերի 2007թ.

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Հաշվապահական հաշվեկշիռ	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրասր Թորնթոն Ամյո ՍՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0012
Վաղարշյան 8/1

Հ. +374 10 260 964

Ֆ. +374 10 260 961

Grant Thornton Amyot LLC

8/1 Vagharshyan Str.
0012 Yerevan, Armenia

T +374 10 260 964

F +374 10 260 961

www.gta.am

«Արդշինհիմվեստբանկ» ՓԲԸ-ի բաժնետերերին.

Մենք իրականացրել ենք «Արդշինհիմվեստբանկ» ՓԲԸ-ի («Բանկ») կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են 2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվապահական հաշվեկշիռը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը և այլ պարզաբանող ծանոթագրություններ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար տնօրինության պատասխանատվությունը

Տնօրինությունը պատասխանատու է աույն հաշվետվությունների՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն պատրաստման և արժանահավատ ներկայացման համար: Այդ պատասխանատվությունը ներառում է խաբեության կամ սխալի հետևանքում առաջացած էական խեղաթյուրումներ չպարունակող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և իրական ներկայացման նկատմամբ ներքին վերահսկողության մշակումը, կիրառումը և պահպանումը, պատշաճ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրությունը և կիրառումը, ինչպես նաև տվյալ հանգամանքներում ողջամիտ հաշվապահական գնահատումների կատարումը:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունը իրականացված աուդիտի հիման վրա աույն ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ եզրակացություն արտահայտելն է: Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների համաձայն: Այս ստանդարտները պահանջում են, որպեսզի մենք պահպանենք էթիկական պահանջները, և աուդիտը պլանավորենք և իրականացնենք այնպես, որպեսզի ձեռք բերենք բավարար երաշխիքներ, որ ֆինանսական հաշվետվությունները զերծ են էական խեղաթյուրումներից:

Աուդիտը ներառում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ աուդիտորական ապացույցների ձեռքբերմանն ուղղված ընթացակարգերի իրականացում: Ընթացակարգերի ընտրությունը հիմնված է աուդիտորի դատողությունների վրա, ներառյալ՝ խաբեության կամ սխալի հետևանքում ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկերը գնահատելիս աուդիտորը հաշվի է առնում Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և արժանահավատ ներկայացման ապահովմանն ուղղված ներքին վերահսկողությունը, ինչը թույլ է տալիս մշակել տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, սակայն ոչ Բանկի ներքին վերահսկողության արդյունավետության մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Աուդիտը ներառում է կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության և տնօրինության կատարած հաշվապահական գնահատականների հիմնավորվածության, ինչպես նաև ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման գնահատումը: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները պատշաճ և բավարար հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական եզրակացության համար:

Եզրակացություն

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են 2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների և դրամական հոսքերի ճշգրիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Երևան

03 մարտի 2008թ.

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ		2007 թվ.31-ին ավարտված տարվա համար (ստուգված)	2006 թվ.31-ին ավարտված տարվա համար (ստուգված)
	Ծանոթ.		
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6	8,199,371	4,743,574
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	6	(2,242,086)	(1,300,865)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		5,957,285	3,442,709
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	2,224,622	1,982,751
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		(12,183)	(31,979)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		2,212,439	1,950,772
Արտարժույթի առք ու վաճառքից եկամուտ		1,402,711	1,099,769
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ շահույթ		449,107	476,893
Այլ եկամուտներ	8	106,842	69,473
Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	9	(266,853)	(297,397)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	10	(2,485,112)	(2,103,476)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն		(556,673)	(476,103)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա		(6,567)	(4,938)
Այլ ծախսեր	11	(1,657,838)	(1,502,642)
Շահույթ մինչև հարկում		5,155,341	2,655,060
Շահութահարկի գծով ծախս	12	(1,028,219)	(554,340)
Տարվա շահույթ		4,127,122	2,100,720

7-ից 53 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	2007 թվ. 31-ի դրությամբ (ստուգված)	2006 թվ. 31-ի դրությամբ (ստուգված)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	14,034,501	12,527,134
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	10,048,506	12,638,535
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	15	54,496,618	23,405,293
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	16	7,347,420	14,665,005
Հիմնական միջոցներ	17	6,333,441	5,330,469
Ոչ նյութական ակտիվներ	18	100,241	108,780
Այլ ակտիվներ	19	930,047	475,840
Ընդամենը՝ ակտիվներ		93,290,774	69,151,056
ԺԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Ժարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	20	12,292,227	1,503,859
Ժարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	21	61,082,892	55,882,612
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		604,964	92,290
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	12	287,366	292,966
Այլ պարտավորություններ	22	340,188	225,143
Այլ պահուստներ	23	4,160	10,470
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		74,611,797	58,007,340
Խեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	24	13,802,404	7,391,552
Էմիսիոն եկամուտ		1,711,179	8,430
Գլխավոր պահուստ		616,430	362,353
Այլ պահուստներ		1,298,110	1,308,149
Թբաշխված շահույթ		1,250,854	2,073,232
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		18,678,977	11,143,716
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		93,290,774	69,151,056

Ֆինանսական հաշվետվությունները, ներկայացված 3 ից 53 էջերում ստորագրվել են Բանկի վարչության նախագահի և Գլխավոր հաշվապահի կողմից 29.02.08 թ.:

7 ից 53 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Արամ Անդրեասյան
Վարչության նախագահ

Մանվել Սահակյան
Գլխավոր հաշվապահ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի ներդրում- ների գծով վերագնա հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնա- հատման պահուստներ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 01.01.2006թ. դրությամբ (ստուգված)	3,020,024	-	248,891	84,208	1,222,369	4,434,441	9,009,933
Հիմնական միջոցների վերագնահատման ճշտում	-	-	-	-	(93)	-	(93)
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	-	357,815	-	-	357,815
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	-	(375,782)	-	-	(375,782)
Հետաձգված հարկի ազդեցությունը	-	-	-	3,593	16,039	-	19,632
Կապիտալում ուղղակիորեն ճանաչված ընդհանուր եկամուտներ և ծախսեր	-	-	-	(14,374)	15,946	-	1,572
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	2,100,720	2,100,720
Ընդամենը տարվա եկամուտներ և ծախսեր	-	-	-	(14,374)	15,946	2,100,720	2,102,292
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	4,371,528	-	-	-	-	-	4,371,528
Էմիսիոն եկամուտ	-	8,430	-	-	-	-	8,430
Հատկացում պահուստին	-	-	113,462	-	-	(113,462)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(4,348,467)	(4,348,467)
Հաշվեկշիռը 31.12.06թ. դրությամբ (ստուգված)	7,391,552	8,430	362,353	69,834	1,238,315	2,073,232	11,143,716
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	-	445,070	-	-	445,070
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆինանսական արդյունքին փոխանցած զուտ օգուտ	-	-	-	(437,714)	-	-	(437,714)
Հետաձգված հարկի ազդեցությունը	-	-	-	(1,471)	(15,924)	15,924	(1,471)
Կապիտալում ուղղակիորեն ճանաչված ընդհանուր եկամուտներ և ծախսեր	-	-	-	5,885	(15,924)	15,924	5,885
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	4,127,122	4,127,122
Ընդամենը տարվա եկամուտներ և ծախսեր	-	-	-	5,885	(15,924)	4,143,046	4,133,007
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	6,410,852	-	-	-	-	-	6,410,852
Էմիսիոն եկամուտ	-	1,702,749	-	-	-	-	1,702,749
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(4,711,347)	(4,711,347)
Հատկացում պահուստին	-	-	254,077	-	-	(254,077)	-
Հաշվեկշիռը 31.12.07թ. դրությամբ (ստուգված)	13,802,404	1,711,179	616,430	75,719	1,222,391	1,250,854	18,678,977

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	31.12.07թ-ին ավարտված տարվա (ստուգված)	31.12.06թ-ին ավարտված տարվա համար (ստուգված)
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ստացված տոկոսներ	8,181,717	4,618,278
Վճարված տոկոսներ	(2,128,810)	(1,275,368)
Ստացված կոմիսիոն վճարներ	2,224,622	1,982,751
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(12,183)	(31,979)
Արտարժույթային գործառնություններից իրացված շահույթ	1,402,711	1,099,769
Ստացված այլ եկամուտներ	209,662	368,168
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(2,512,064)	(1,940,049)
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր	(1,609,224)	(305,599)
Դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	5,756,431	4,515,971
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(415,144)	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(33,570,142)	2,006,687
Այլ ակտիվներ	(359,145)	12,813
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,152,257	343,727
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9,553,681	12,668,123
Այլ պարտավորություններ	109,919	(1,802,594)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	(13,772,143)	17,744,727
Վճարված շահութահարկ	(522,617)	(731,476)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(14,294,760)	17,013,251
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(11,366,859)	(5,333,663)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք և իրացում	19,146,576	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	(1,589,446)	(883,817)
Հիմնական միջոցների վաճառք	12,170	36,620
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	6,202,441	(6,180,860)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	6,410,852	4,371,528
Էմիսիոն եկամուտ	1,702,749	8,430
Ֆինանս. կազմակերպ. վարկերի տրամադրում	5,316,958	281,068
Վճարված շահաբաժիններ	(4,711,347)	(4,348,466)
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	8,719,212	312,560
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(2,394,678)	(70,120)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	(1,767,785)	11,074,831
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	24,444,280	13,369,449
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ժամոթ. 13)	22,676,495	24,444,280

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«Արդշինիվեստբանկ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2003թ. մարտ ամսին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2003 թվականի փետրվարի 25-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 83 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, թվով 51 մասնաճյուղեր գտնվում են Երևանում և ՀՀ տարբեր մարզերում և մեկ ներկայացուցչություն Փարիզում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Գրիգոր Լուսավորիչի 13/1:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումները ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները փոքր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինեք ակտիվ շուկայի դեպքում, միմիանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհուրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկանաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

3.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող

Ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով՝ բացառությամբ շենքերի, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հինական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիություն ապահովելու նպատակով:

3.5 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Որոշ նոր ՖՀՄՍ-ներ գործում են Բանկի համար 2007թ. հունվարի 1-ից: Ստորև ներկայացված են այն նոր և փոփոխված ստանդարտները կամ մեկնաբանությունները, որոնք վերաբերում են կամ ապագայում կարող են վերաբերել Բանկի գործառնություններին և ազդել Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

ՖՀՄՍ 7, «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ» և լրացուցիչ փոփոխություն ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ստանդարտի մեջ – Կապիտալի մասին բացահայտում(*գործում է 2007թ. հունվարի 1-ից*): ՖՀՄՍ 7-ը ներկայացնում է նոր բացահայտումներ ֆինանսական գործիքների մասին տեղեկատվությունը բարելավելու համար, ներառյալ ռիսկերի քանակական գնահատումները և ռիսկերի կառավարման մեթոդները: Նոր քանակական բացահայտումները տեղեկատվություն են տրամադրում ռիսկի ենթարկվածության չափի վերաբերյալ՝ հիմնվելով կազմակերպության ղեկավար անձնակազմին ներքին կարգով տրամադրված տեղեկատվության վրա: Քանակական և որակական բացահայտումները վերաբերում են վարկային ռիսկին, իրացվելիության ռիսկին և շուկայական ռիսկին, ներառյալ զգայունության վերլուծությունը շուկայական ռիսկի նկատմամբ: ՖՀՄՍ 7-ը փոխարինել է «Բանկերի և նմանատիպ ֆինանսական հաստատությունների ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումներ» ՀՀՄՍ 30 -ին և «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումը և Ներկայացումը» ՀՀՄՍ 32 -ի որոշ պահանջներին: ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունը ներկայացնում է նոր բացահայտումներ կազմակերպության կապիտալի չափի և կապիտալի կառավարման ձևի վերաբերյալ: ՖՀՄՍ 7-ի հաստատումը և ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունը ոչ մի ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի հաշվետվական շահույթի կամ ֆինանսական դիրքի վրա: Նոր բացահայտումները արված են այս ֆինանսական հաշվետվություններում, և ստանդարտների անցումային դրույթներին համաձայն, Բանկը ներկայացրել է ամբողջական համեմատական տեղեկատվություն:

Հետևյալ նոր ստանդարտները և մեկնաբանություններն արդեն հրապարակվել են, սակայն դեռ կիրառելի չեն.

- ՖՀՄԿ 12 կոնցեսիոն ծառայությունների համաձայնություն (կիրառելի է 2008թ. հունվարի 1-ից)
- ՖՀՄԿ 13 Հաճախորդների լոյալությանն ուղղված ծրագրեր (կիրառելի է 2008թ. հուլիսի 1-ից)
- ՖՀՄԿ 14, ՀՀՄՍ 19 Վճարումների հաստատված ծրագրով ակտիվի սահմանաչափը, ֆինանսավորման նվազագույն պահանջները և դրանց փոխազդեցությունը (կիրառելի է 2008թ. հունվարի 1-ից)
- ՀՀՄՍ 23 Պարտքային ծախսեր (կիրառելի է 2009թ. հունվարի 1-ից)
- ՖՀՄՍ 8 Գործառնական Սեզմենտներ (կիրառելի է 2008 թ. հունվարի 1-ից)

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Հետևյալ չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվի մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազել է արժեզրկումից կորստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային փոխարժեքների տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

Վարձակալությունից եկամուտ

Վարձակալական եկամուտը հաշվառվում է գծային մեթոդով վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում է «Այլ եկամուտներ» հոդվածում:

4.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմ. 2007	31 դեկտեմ. 2006
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	304.22	363.50
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	446.96	478.73

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

4.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի :

Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.5 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.6 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայամանգրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սմզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս

կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնց տարբերությունը էականորեն ազդում է դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու

փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ գեղջված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից պահուստների գումարները:

4.7 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառուների խումբն ունեն գզալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, գուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանակացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյուաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկն փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայվում են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն: Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.8 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի

մասը, և չի փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.9 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ վճարված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.10 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է հաշվեկշռում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես զուտ առևտրային եկամուտ:

4.11 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	20	5
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1	100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով հետևյալ երկու ժամկետներից նվազագույնով. վարձակալման ժամկետ կամ հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետ: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի

հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստին վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրից, արտոնագրերից, գուղվիլից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի հսկվում են հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

Ձեռքբերումների հետևանքով առաջացող գուղվիլն իրենից ներկայացնում է ձեռք բերման արժեքի այն մասը, որը գերազանցում է ձեռք բերված զուտ որոշելի ակտիվների իրական արժեքը: Գուղվիլը չի ամորտիզացվում, փոխարենն այն առնվազն տարին մեկ անգամ ստուգվում է արժեզրկման գծով:

4.14 Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները դասակարգվում են վաճառքի համար պահվող, երբ հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման ոչ թե դրանց հետագա շահագործման, այլ վաճառքի միջոցով: Դրանց վաճառքը ենթադրվում է իրականացնել վաճառքի համար պահվող դասակարգումից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները ճանաչվում են հաշվեկշռային արժեքի կամ իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսերը, նվազագույնով: Եթե վերջինս ավելի փոքր է, քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա ճանաչվում է արժեզրկումից կորուստ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի՝ հանած վաճառքից ծախսերը, հետագա ցանկացած աճ ճանաչվում է միայն տվյալ ակտիվի նախկինում արժեզրկված գումարների չափով:

4.15 Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են եկամուտներին գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

4.16 Ներգրված միջոցներ

Ներգրված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապահովման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.17 Կենսաթոշակներ

Բանկում, աշխատակիցների աշխատավարձի հիման վրա հաշվարկված որոշակի տոկոսը Հայաստանի Հանրապետության պետական կենսաթոշակային համակարգին փոխանցելուց բացի, այլ հատուկ կենսաթոշակային հիմնադրամ չի ձևավորվում: Նշված համակարգին հատկացումների հետ կապված ծախսերը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանում, որին դրանք վերաբերվում են:

4.18 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և երաշխավորության արդյունքում

առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

4.19 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.20 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

4.21 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ ԿԲ, պետական և ոչպետական պարտատոմսերը, ոչպետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ տոկոսադրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը պարբերաբար գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունը անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն ունեն չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացում երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թուլությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Չարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 25 ծանոթագրությունը:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

6 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	7,169,871	4,238,578
Վաճառքի համար նատչելի պարտքային արժեթղթեր	254,027	139,694
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	351,419	296,681
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	13,562	22,269
Այլ տոկոսային եկամուտներ	16,583	194
Արժեզրկված ակտիվների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	393,909	46,158
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	8,199,371	4,743,574

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Հաճախորդների հաշիվներ	1,871,808	1,271,943
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	277,349	27,758
Ռեպո գործառնություններ	92,929	1,164
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	2,242,086	1,300,865

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Դրամարկղային գործառնություններ	54,794	29,563
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	665,779	504,237
Վճարային քարտերով գործառնություններ	138,826	79,326
Պետական և տեղական բյուջեի հետ հաշիվների սպասարկման գծով վճարներ	47,648	39,440
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	113,635	72,217
Կոմիսիոն վճարներ կանխիկացման գծով	1,065,640	1,010,467
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	138,300	247,501
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	2,224,622	1,982,751

8 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Հիմնական միջոցների վաճառքից եկամուտ	1,486	364
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	31,653	20,626
Այլ եկամուտ	73,703	48,483
Ընդամենը այլ եկամուտներ	106,842	69,473

Այլ եկամուտներում ներառված են պետությունից անհատույց ստացված հողերի գծով ճանաչված եկամուտը 456 հազար դրամ գումարի չափով՝ հաշվարկված գծային եղանակով իրենց վրա կառուցված շենքերի մնացորդային ծառայության ժամկետի ընթացքում:

9 Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս/(հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ (ծանոթ. 14)	-	(33,087)
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին (ծանոթ. 15)	287,733	289,962
Երաշխավորություններ և այլ պայմանական պարտավորություններ (ծանոթ. 23)	4,160	10,470
Այլ ակտիվներ (ծանոթ. 19)	(25,040)	30,052
Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախսեր	266,853	297,397

10 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Աշխատավարձ	2,238,550	1,883,166
Սոցիալական ապահովագրության վճարներ	246,562	220,310
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,485,112	2,103,476

11 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	89,033	70,941
Գովազդի ծախսեր	66,780	97,909
Գործուղման ծախսեր	39,703	38,512
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	133,183	118,140
Վարձակալության գծով ծախսեր	111,491	127,248
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	156,355	139,797
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	251,036	176,508
Անվտանգության գծով ծախսեր	152,187	121,359
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից կորուստներ	7,625	22,875
Հիմնական միջոցների օտարումից կորուստներ	4,844	-
Ներկայացուցչականի ծախսեր	31,160	19,771
Գրասենյակային ծախսեր	48,299	28,802
Վճարված տուգանքներ	4,373	4,165
Ոչ առևտրային ակտիվների արտարժույթային փոխարկումներից զուտ վնաս	28,672	70,120
Այլ ծախսեր	533,096	466,495
Ընդամենը այլ ծախսեր	1,657,837	1,502,642

12 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Ընթացիկ հարկ	1,035,290	573,769
Հետաձգված հարկ	(7,071)	(19,429)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,028,219	554,340

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2006թ.՝ 20%)։ ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև։ Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով։

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2007	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2006	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	5,155,341	-	2,655,060	-
Շահութահարկ 20% դրույքաչափով	1,031,068	20	531,012	20
Չհարկվող եկամուտներ	(22,611)	(0.4)	(13,013)	(0.5)
Չնվազեցվող ծախսեր	14,028	0.3	22,317	0.9
Բացասական փոխարժեքային տարբերություն	5,734	0.1	14,024	0.5
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,028,219	20	554,340	20.9

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2006	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2007
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	17,637	6,375	-	24,012
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	17,637	6,375	-	24,012
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(289,554)	16,055	-	(273,499)
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով պահուստ	(3,590)	(5,081)	-	(8,671)
Վարկերի և այլ ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ	-	(10,278)	-	(10,278)
Արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	(17,459)	-	(1,471)	(18,930)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(310,603)	696	(1,471)	(311,378)
Ձուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(292,966)	7,071	(1,471)	(287,366)

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված		Սեփական կապիտալում ճանաչված	2006
	2005			
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	13,674	3,963	-	17,637
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	13,674	3,963	-	17,637
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(305,593)	-	16,039	(289,554)
Գուղվիլի ճշգրտում	(3,050)	3,050	-	-
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով պահուստ	(11,256)	7,666	-	(3,590)
Կուտակված եկամուտ	(4,750)	4,750	-	-
Արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	(21,052)	-	3,593	(17,459)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(345,701)	15,466	19,632	(310,603)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(332,027)	19,429	19,632	(292,966)

13 Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Կանխիկ դրամական միջոցներ	4,758,153	4,392,285
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	48,943	12,813
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,677,286	7,794,037
Ներառվում է դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	13,484,382	12,199,135
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	550,119	327,999
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	14,034,501	12,527,134
Դրամական միջոցների հոսքերում ներառված կանխիկ դրամական միջոցներ և հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	13,484,382	12,199,135
Այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ (ծանոթ. 14)	9,192,113	12,245,145
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,676,495	24,444,280

Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային որոշ միջոցների 8%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 12%-ի չափով: Այդ միջոցները 31.12.07թ. դրությամբ կազմում են 6,761,421 հազար դրամ (31.12.06թ. դրությամբ՝ 4,574,817 հազար դրամ): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման միջոցների դիմաց Բանկը տոկոսներ չի ստանում:

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է Աբ-Քա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

14 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Թղթակցային հաշիվներ	4,626,692	4,963,394
Մինչև 90 օր մարման ժամկետ ունեցող ավանդներ	4,565,421	7,281,751
Ներառվում է դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	9,192,113	12,245,145
Վարկեր և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	501,278	377,638
Դեպոնացված միջոցներ ֆինանսական կազմակերպություններում	25,739	15,752
Այլ հաշիվներ	329,376	-
	856,393	393,390
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,048,506	12,638,535

Դեպոնացված միջոցները ֆինանսական կազմակերպություններում իրենից ներկայացնում է «Էյչ-Էս-Բի-Սի Լոնդոն» բանկում ներդրված ապահովագրական ավանդ՝ Մաստեր Բարդ համակարգով իրականացվող գործարքների դիմաց:

31.12.07թ. դրությամբ 8,271,230 հազար դրամ գումարով (87%) հաշիվները կենտրոնացված են 5 բանկերում, ինչն իրենից ներկայացնում է էական կենտրոնացում (2006թ.՝ 4,168,699 հազար դրամ (34%)):

31.12.07թ. դրությամբ հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2007		2006	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր	501,204	500,935	-	-
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գնված արժեթղթեր	501,204	500,935	-	-

2007թ. ընթացքում Բանկը ՀՀ բանկերին տրամադրել և միաժամանակ նրանցից ստացել է կարճաժամկետ ավանդներ տարբեր արժույթներով (նշված գումարները ներառված են այլ հաշիվներ հոդվածում): 31.12.07թ. դրությամբ Բանկը տրամադրել է ավանդ 1,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով՝ 708 հազար համարժեք ՀՀ դրամ ստացվելիք տոկոսագումարը ներառյալ, ինչի դիմաց ՀՀ նույն բանկից ստացված ավանդը ներառված է 20 ծանոթագրությունում:

Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով արժեզրկման կորուստների հատկացումների շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
01 հունվար 2006	33,087
Հակադարձում (ծանոթ. 9)	(33,087)
31 դեկտեմբեր 2006	-
31 դեկտեմբեր 2007	-

15 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Վարկեր	54,872,808	23,729,251
Օվերդրաֆտ	397,072	100,755
	55,269,880	23,830,006
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(773,262)	(424,713)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	54,496,618	23,405,293

31.12.07թ. դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերում և փոխատվություններում ներառված հաշվերգրված տոկոսային եկամուտը կազմում է 374,940 հազար դրամ (2006թ.՝ 230,697 հազար դրամ):

31.12.07թ. դրությամբ Բանկն ունի էական կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 16,420,604 հազար դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 29.7%-ը) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապված անձանց (2006թ.՝ 6,186,743 հազար դրամ կամ 26%՝ տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 38,712 հազար դրամ (2006թ.՝ 181,387 հազար դրամ):

Վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստի շարժը ըստ դասերի հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Պետական ձեռնարկություններ	Սասնավոր ձեռնարկություններ	Ֆիզիկական անձիք	Անհատ ձեռնարկատերեր	2007 Ընդամենը
2007թ. Հունվարի 1 դրությամբ	-	295,471	117,298	11,944	424,713
Տարվա ծախս (ծանոթ. 9)	3,081	164,478	114,687	5,487	287,733
Դուրսգրում	-	(39,406)	(71,447)	-	(110,853)
Վերադարձ	-	100,112	71,557	-	171,669
2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,081	520,655	232,095	17,431	773,262
Անհատական արժեզրկում	-	255,781	-	-	255,781
հսկային արժեզրկում	3,081	264,874	232,095	17,431	517,481
	3,081	520,655	232,095	17,431	773,262
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես գնահատված արժեզրկման պահուստներով գտելը)	-	3,109,047	-	-	3,109,047

Հազար ՀՀ դրամ					2006
	Պետական ծեռնար- կություններ	Մասնավոր ծեռնար- կություններ	Ֆիզիկական անձիք	Անհատ ծեռնարկա- տերեր	Ընդամենը
2006թ. Հունվարի 1 դրությամբ	-	117,974	168,320	4,789	291,083
Տարվա ծախս (ծանոթ. 9)		214,053	68,217	7,692	289,962
Դուրսգրում		(94,011)	(489,481)	(1,017)	(584,509)
Վերադարձ		57,455	370,242	480	428,177
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	295,471	117,298	11,944	424,713
Անհատական արժեզրկում	-	152,032	654	6,229	158,915
Խմբային արժեզրկում	-	143,439	116,644	5,715	265,798
	-	295,471	117,298	11,944	424,713
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես գնահատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	-	1,886,900	6,543	62,291	1,955,734

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Պետական ծեռնարկություններ	308,138	155,364
Մասնավոր ծեռնարկություններ	29,596,390	13,638,124
Ֆիզիկական անձիք	23,209,489	9,126,732
Անհատ ծեռնարկատերեր	1,743,125	675,939
Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	-	3,150
Հաշվեզրված տոկոսներ	412,738	230,697
	55,269,880	23,830,006
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(773,262)	(424,713)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	54,496,618	23,405,293

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Հիփոթեքային	1,361,410	15,822
Սպառողական	14,057,476	4,058,857
Ավտոմեքենաների ձեռքբերման	6,512,139	1,697,032
Այլ	1,278,464	3,355,021
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառն)	23,209,489	9,126,732

31.12.07թ. և 31.12.06թ. դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին: Տես ծանոթագրություն 27,

Վարկային պորտֆելին ներհատուկ վարկային, արժույթային, իրացվելիության և տոկոսադրույքի ռիսկը բացահայտված է 29 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ բացահայտված է 26 ծանոթագրությունում:

16 Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	2007		2006	
	Վաճառքի համար մատչելի		Վաճառքի համար մատչելի	
Զգնանշվող ներդրումներ				
Բաժնենասային արժեթղթեր		1,210		1,332
ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր		16,003		12,008
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր		4,330,762		3,974,982
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր		2,949,432		10,676,683
Ոչ պետական պարտատոմսեր		50,013		-
Ընդամենը ներդրումներ		7,347,420		14,665,005

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Զգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի գեղչատոկոս:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերն ըստ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	2007		2006	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	4.2-9.4	2008-2020	4.2-9.4	2007-2020
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր	5.9-7.4	2008	4.5-6.1	2007
Ոչ պետական պարտատոմսեր	9	2008	-	-

17 Հիմնական միջոցներ

	Հող և շենքեր	Համակա- րգչային տեխնիկա	Փոխադրա միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Անավարտ շիրարա- րություն	Վարձակ, հիմն.միջ. գծով կապ. ներդր.	Ընդամենը
ՍԿՋՐՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ							
Սկզբնական/ Վերագնահատված արժեք 2006թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	4,423,555	569,372	140,260	287,984	132,979	103,825	5,657,975
Ավելացում	248,627	219,988	26,007	62,800	457,185	4,852	1,019,459
Օտարում	(18,844)	(7,283)	(1,974)	(2,077)	(29,929)	(36,263)	(96,370)
Վերադասակարգում	463	-	-	1,418	10,086	(11,967)	-
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,653,801	782,077	164,293	350,125	570,321	60,447	6,581,064
Ավելացում	17,340	227,563	56,655	127,964	1,123,248	20,276	1,573,046
Օտարում		(22,792)	(21,045)	(4,459)	-	-	(48,296)
Վերադասակարգում	159,743	-	-	-	(159,743)	-	-
2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,830,884	986,848	199,903	473,630	1,533,826	80,723	8,105,814
ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ							
2006թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	301,823	332,827	27,993	118,450	-	17,587	798,680
Հատկացումներ	221,120	155,129	29,448	59,006	-	11,400	476,103
Օտարում	(2,840)	(6,979)	(1,667)	(2,077)	-	(10,625)	(24,188)
Վերադասակարգում	-	-	-	163	-	(163)	-
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	520,103	480,977	55,774	175,542	-	18,199	1,250,595
Հատկացումներ	226,623	210,926	38,326	71,246	-	9,552	556,673
Օտարում		(22,792)	(9,621)	(2,482)	-	-	(34,895)
2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	746,726	669,111	84,479	244,306	-	27,751	1,772,373
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՄՅՈՒՆ ԱՐԺԵՔ							
2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,084,158	317,737	115,424	229,324	1,533,826	52,972	6,333,441
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,133,698	301,100	108,519	174,583	570,321	42,248	5,330,469

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի շենքերի վերագնահատումը կատարվել է 2005թ. անկախ գնահատողների կողմից՝ կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատում 1,527,459 հազար դրամ գումարով: Իրական արժեքով գնահատման համար Ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ 31.12.07 թ. դրությամբ շենքերի գնահատված արժեքը մոտ է իրենց շուկայական արժեքին:

Եթե շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 31 դեկտեմբեր 2007թ. դրությամբ կկազմեր 2,569,576 հազար դրամ (2006թ.՝ 2,550,395 հազար դրամ):

Անբողջությամբ մաշված ակտիվներ

31 դեկտեմբեր 2007թ. դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված անբողջությամբ մաշված ակտիվների գումարը կազմում է 578,905 հազար դրամ (2006թ. 411,173 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

31 դեկտեմբեր 2007թ. դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 198,057 հազար դրամ (2006թ: 178,132 հազար դրամ): Տվյալ սարքավորումները չեն ամորտիզացվում և դասակարգված են համաձայն իրենց դասերի:

18 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Արտոնագրեր	Համակարգ- չային ծրագրեր	Գուղվիլ	Ընդամենը
ՍԿՋՔՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ				
2006թ. հունվարի 01 դրությամբ	27,008	6,449	75,528	108,985
Ավելացում	10,800	22,080	-	32,880
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,808	28,529	75,528	141,865
Ավելացում	-	8,100	-	8,100
Ճշգրտում	(2,447)	-	-	(2,447)
2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	35,361	36,629	75,528	147,518
ԱՄՈՐՏԻԶԱՑԻԱ				
2006թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	3,643	1,629	-	5,272
Մասհանուններ	3,601	1,337	-	4,938
Արժեզրկում	-	-	22,875	22,875
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,244	2,966	22,875	33,085
Մասհանուններ	2,965	3,602	-	6,567
Արժեզրկում	-	-	7,625	7,625
2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,209	6,568	30,500	47,277
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՅԻՆ ԱՐԺԵՔ				
2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,152	30,061	45,028	100,241
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,564	25,563	52,653	108,780

19 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2007	2006
Կանխավճարներ մատակարարներից	537,687	190,744
Չամորտիզացված ապահովագրավճարներ	20,102	-
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	1,453	-
Ստացվելիք գումարներ	25,579	79,707
Այլ ակտիվներ	148,612	99,025
	733,433	369,476
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(1,381)	(3,301)
	732,052	366,175
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	944	1,263
Պահեստ	193,213	104,564
Այլ ակտիվներ	3,838	3,838
ԸՆԴԱՄԵՆՆՂ այլ ակտիվներ	930,047	475,840

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
01 հունվար 2006	3,379
Տարվա ծախս (ծանոթ. 9)	30,052
Դուրսգրում	(64,557)
Վերադարձ	34,427
31 դեկտեմբեր 2006	3,301
Հակադարձում (ծանոթ. 9)	(25,040)
Դուրսգրում	(2,110)
Վերադարձ	25,230
31 դեկտեմբեր 2007	1,381

20 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	271,607	326,263
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	901,900	523,103
Վարկեր և ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	6,209,956	654,493
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	4,576,234	-
Այլ պարտավորություններ	332,530	-
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,292,227	1,503,859

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից վարկը ստացված է Միջազգային ֆինանսական Կորպորացիայից:

Ֆինանսական կազմակերպություններից բոլոր ավանդները ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերն ունեն փոփոխական տոկոսադրույքներ:

2007թ. ընթացքում Բանկը ՀՀ բանկերին տրամադրել և միաժամանակ նրանցից ստացել է կարճաժամկետ ավանդներ տարբեր արժույթներով (նշված գումարները ներառված են այլ պարտավորություններ հոդվածում): 31.12.07թ. դրությամբ Բանկը ստացել է ավանդ 332,530 հազար դրամ գումարով, ինչի դիմաց ՀՀ նույն բանկին տրամադրած ԱՄՆ դոլարով ավանդը ներառված է 14 ծանոթագրությունում:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2006: ոչինչ).

21 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
ՀՀ Կառավարություն		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	1,942	2,327
Ժամկետային ավանդներ	1,372,048	1,516,327
	1,373,990	1,518,654
Իրավաբանական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	28,582,674	23,368,095
Ժամկետային ավանդներ	12,416,750	17,903,251
	40,999,424	41,271,346
Ֆիզիկական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	3,859,119	3,215,953
Ժամկետային ավանդներ	14,850,359	9,876,659
	18,709,478	13,092,612
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	61,082,892	55,882,612

2007 թվականի դեկտեմբերի 31 դրությամբ ՀՀ Կառավարության ժամկետային ավանդներ հոդվածում ներառված են Համաշխարհային բանկի «Ձեռնարկությունների զարգացման ծրագրի» «Քաղաքային ջրուցման ծրագրի», «Գյուղատնտեսական բարեփոխումների աջակցության ծրագրի» և Գյուղատնտեսության Զարգացման Միջազգային Հիմնադրամի «Գյուղատնտեսական տարածքների տնտեսական զարգացման ծրագրի» միջոցները և դրանց գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Ավադներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

31 դեկտեմբեր 2007թ. դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովվածություն տրամադրված ակրեդիտիվների և երաշխիքների գծով համապատասխանաբար 32,702 հազար դրամ գումարով (2006թ. 109,428 հազար դրամ), 326,041 հազար դրամ գումարով (2006թ. 165,039 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

31 դեկտեմբեր 2007թ. դրությամբ Բանկի ամենամեծ տաս հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարը (ներառյալ փոխկապակցված անձինք, տես ծանոթ. 26) կազմում է 30,191,104 հազար դրամ (2006թ. 23,251,434 հազար դրամ) կամ հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 49.4 % (2006թ. 43 %):

22 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Վճարվելիք գումարներ	92,564	40,086
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	127,307	52,080
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	34,041	77,776
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	3,244	-
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	83,026	51,392
Այլ պարտավորություններ	6	3,809
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	340,188	225,143

23 Այլ պահուստներ

Կորուստների գծով պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Հունվարի 1-ի դրությամբ	10,470	-
Տարվա ընթացքում ծագած (ծանոթ. 9)	4,160	10,470
Օգտագործված	(10,470)	-
Պեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,160	10,470

Այլ պահուստներում ընդգրկված են.

4,160 հազար դրամի պահուստ է ստեղծվել Բանկի կողմից տրամադրված երաշխիքի գծով: 2006թ.՝ 10,470 հազար դրամ պահուստը ստեղծվել էր գրավների հետ կապված ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով:

24 Սեփական կապիտալ

2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 13,802,404 հազ. դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված թվով 179,252 բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 77,000 դրամ անվանական արժեքով:

2007թ. և 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2007		2006	
	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում
«Բիզնես ներդրումների կենտրոն» ՍՊԸ	7,168,084	51.9%	4,420,790	59.8
«Միջազգային Բիզնես Կենտրոն» ՀԶ ՓԲԸ	2,389,387	17.3%	1,473,596	19.9
«Ռասկո Արմենիա» ՓԲԸ	2,389,387	17.3%	1,473,596	19.9
Միջազգային Ֆինանսական Կորպորացիա	1,380,302	10.0%	-	-
Անդրեսայան Արամ	238,854	1.7%	11,785	0.2
Սաֆարյան Կարեն	51,590	0.4%	11,785	0.2
Մկրտումյան Ռուդիկ	36,960	0.3%	-	-
«Ռեզիդենտ» Ինվեստիցիոն Ֆինանսական Կորպորացիա ՓԲԸ	36,960	0.3%	-	-
Ջաքարյան Խաչիկ	36,960	0.3%	-	-
Կարապետյան Կարեն	36,960	0.3%	-	-
Սահակյան Մանվել	18,480	0.1%	-	-
Պախոնով Ալեքսանդր	18,480	0.1%	-	-
	13,802,404	100	7,391,552	100

2007 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2007թ. Բանկը ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 6,410,852 հազար դրամ գումարով (2006: 4,371,528 հազար դրամ):

Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրակավացվել է բաժնետերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:

2007թ. ապրիլ ամսում բաժնետերերի ժողովի ընթացքում, Բանկը հաստատել է շահաբաժինների չափը 31 դեկտեմբեր 2006թ. տարվա համար 1,968,805 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (15,370 հազար դրամ յուրաքանչյուր բաժնետոմսի համար):

2007թ. նոյեմբեր ամսում բաժնետերերի ժողովի ընթացքում, Բանկը հաստատել է միջանկյալ շահաբաժնի չափը 2007 թ. առաջին ինը ամիսների ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքներով 2,742,542 հազար դրամ ընդհանուր գումարով սովորական բաժնետոմսերի վերաբերյալ (17,000 հազար դրամ յուրաքանչյուր բաժնետոմսի համար):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ ստացված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15 %-ի չափով:

25 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Գեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

31 դեկտեմբեր 2007թ. դրությամբ Բանկի նկատմամբ չի եղել որևէ դատական հայց: Հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստավորումներ չեն կատարվել:

2006 թ. Բանկը ստեղծել է պահուստ 10,470 հազար դրամ գումարի չափով գրավների վերադարձման հետ կապված ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով, ինչը իրականացվել է 2007 թ. ընթացքում:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

Գեկտեմբերի 31 դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Չօգտագործված վարկային գծեր	3,311,000	4,270,083
Չօգտագործված վարկային քարտեր	805,256	302,124
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	846,546	448,073
Ակրեդիտիվներ	1,125,786	104,357
Տրամադրված երաշխիքներ	5,282,290	2,180,138
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	11,370,878	7,304,775

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր շենք և տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Մինչև 1 տարի	286	8,946
1-5 տարի	89,902	263,594
5 տարուց ավելի	142,386	-
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	232,574	272,540

Կապիտալ բնույթի պարտավորություններ

31 դեկտեմբեր 2007թ. դրությամբ Բանկն ունեցել է կապիտալ բնույթի պարտավորություններ 453,440 հազար դրամ գումարով: Բանկի ղեկավարությունն արդեն իսկ տրամադրել է անհրաժեշտ միջոցներ այդ պարտավորությունները մարելու ուղղությամբ: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ ապագա գուտ եկամուտները, ինչպես նաև ֆինանսավորման ծավալները բավարար կլինեն, որպեսզի մարվեն նշված և նման պարտավորությունները:

Ապահովագրություն

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 2,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 1,000 հազար դրամ արտարժույթով ավանդների դեպքում) Բանկի սննկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

26 Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՍՄ 24 «Փոխկապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, վարչության անդամնարը, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի Մայր կազմակերպությունն է հանդիսանում «Բիզնես ներդրումների կենտրոն» ՍՊԸ-ն: Բանկի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Բանկի խորհրդի նախագահ՝ Կ.Սաֆարյանը, ով փոխկապակցված է ինչպես Բանկի մյուս բաժնետերերի, այնպես էլ Բանկի Մայր կազմակերպության բաժնետերերի հետ:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Նշված գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2007		2006	
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը
ՎԱՐԿԵՐ ԵՎ ԱՅԼ ՓՈՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	3,635	61,541	-	95,780
Ժամանակաշրջանի ընթացքում տրամադրված վարկեր	1,311,019	232,315	4,158	1,411,829
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված վարկեր	(1,215,977)	(293,623)	(523)	(1,446,068)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	98,677	233	3,635	61,541
Արժեզրկումից պահուստ	(987)	(2)	(36)	(604)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	97,690	231	3,599	60,937
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	22,440	1,764	57	51,380
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՃԱՆՈՐԴՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ				
Մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ	266,356	14,002,175	39,899	522,108
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	262,596,341	3,950,922	35,174,297	220,527,009
Ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարված ավանդներ	(247,143,294)	(17,317,067)	(34,947,840)	(207,046,942)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	15,719,403	636,030	266,356	14,002,175
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	111,028	3,762	2,973	49,665
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ				
Մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում աճ	104,304,990	-	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում նվազում	(94,181,130)	-	-	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	10,123,860	-	-	-
Տոկոսային ծախսեր	74,688	-	-	-

Հազար ՀՀ դրամ	2007		2006	
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը
Տրված պարտավորություններ և երաշխիքներ				
Մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ	-	24,130	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում տրված երաշխիքներ	3,000	-	-	59,386
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված երաշխիքներ	(3,000)	(24,130)	-	(35,256)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	-	-	-	24,130
Ստացված եկամուտներ տրված երաշխիքներից	30	724	-	431
Այլ գործարքներ				
Շենքերի վաճառք	-	-	36,000	-
Հիմնական միջոցների ձեռք բերում	-	-	589	-
Պաշարների ձեռքբերում	3,496	-	2,777	-
Կապիտալ շինարարություն	346,674	-	193,276	-
Այլ ծախսեր				
Խորհրդատվություն և այլ ծառայություններ	359,439	-	200,899	-
Վարձակալության գծով վճարներ	15,456	-	9,685	-

Տնօրեններին և ղեկավար անձնակազմի վարկերը վճարման են ենթակա 1 տարվա ընթացքում և դրանց տոկոսադրույքը կազմում է 16% (2006թ.՝ 16%): Տնօրեններին տրամադրված վարկերը ապահովված են իրենց աշխատավարձերով:

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	1,099,575	861,283
Հատկացումներ կենսաթոշակային հիմնադրամին	76,855	24,764
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	1,176,430	886,047

27 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղճվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

Տատանվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է իրենց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքերը կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 15.3% մինչև 18.3% տարեկան, որոնք հիմնականում համընկնում են ընթացիկ տոկոսադրույքներին:

28 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ակտիվները և պարտավորություններն ըստ նրա, սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 29.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

2007

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13,484,382	-	-	13,484,382	-	550,119	550,119	14,034,501
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,022,767	-	-	10,022,767	-	25,739	25,739	10,048,506
Վարկեր և փոխառվածություններ հաճախորդներին	4,342,834	7,609,145	22,748,537	34,700,516	18,966,641	829,461	19,796,102	54,496,618
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	993,627	2,077,927	927,836	3,999,390	2,341,111	1,006,919	3,348,030	7,347,420
	28,843,610	9,687,072	23,676,373	62,207,055	21,307,752	2,412,238	23,719,990	85,927,045
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,506,041	5,359,887	311,611	7,177,539	3,213,314	1,901,374	5,114,688	12,292,227
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	41,887,972	6,116,883	11,219,691	59,224,546	1,573,060	285,286	1,858,346	61,082,892
	43,394,013	11,476,770	11,531,302	66,402,085	4,786,374	2,186,660	6,973,034	73,375,119
Զուտ Դիրք	(14,550,403)	(1,789,698)	12,145,071	(4,195,030)	16,521,378	225,578	16,746,956	12,551,926
Կուտակված ճեղքվածք	(14,550,403)	(16,340,101)	(4,195,030)		12,326,348	12,551,926		

Հազար ՀՀ դրամ	2006							
	Ցպա-հանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդա- մենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	12,199,135	-	-	12,199,135	-	327,999	327,999	12,527,134
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,233,321	270,555	103,313	12,607,189	-	31,346	31,346	12,638,535
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներից	1,234,346	2,897,954	10,164,109	14,296,409	9,107,771	1,113	9,108,884	23,405,293
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	1,143,329	5,572,667	5,202,269	11,918,265	1,540,342	1,206,398	2,746,740	14,665,005
	<u>26,810,131</u>	<u>8,741,176</u>	<u>15,469,691</u>	<u>51,020,998</u>	<u>10,648,113</u>	<u>1,566,856</u>	<u>12,214,969</u>	<u>63,235,967</u>
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,402,714	70,617	30,528	1,503,859	-	-	-	1,503,859
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	40,674,418	4,098,489	8,492,006	53,264,913	2,617,565	134	2,617,699	55,882,612
	<u>42,077,132</u>	<u>4,169,106</u>	<u>8,522,534</u>	<u>54,768,772</u>	<u>2,617,565</u>	<u>134</u>	<u>2,617,699</u>	<u>57,386,471</u>
Զուտ Դիրք	<u>(15,267,001)</u>	<u>4,572,070</u>	<u>6,947,157</u>	<u>(3,747,774)</u>	<u>8,030,548</u>	<u>1,566,722</u>	<u>9,597,270</u>	<u>5,849,496</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>(15,267,001)</u>	<u>(10,694,931)</u>	<u>(3,747,774)</u>		<u>4,282,774</u>	<u>5,849,496</u>		

29 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն են, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Այդուհանդերձ, Բանկի նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի վրա անցանկալի ազդեցությունները:

Բանկի ռիսկի կառավարման քաղաքականության նպատակն է ախտորոշել և վերլուծել ռիսկերը, սահմանել ռիսկի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողություն, և արժանահավատ և նորացված տեղեկատվական համակարգերի միջոցով վերահսկել ռիսկերը և սահմանաչափերի պահպանումը: Բանկը պարբերաբար վերանայում է ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը՝ շուկայում, ապրանքներում փոփոխություններն արտացոլելու և լավագույն փորձին հետևելու համար:

Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Բանկային ռիսկերի վերլուծության ղեկավարամենտի կողմից ըստ Բանկի Տնօրենների Խորհրդի հաստատած քաղաքականության: ԲՌՎԴ կողմից ախտորոշում, գնահատում և հեջավորվում են ֆինանսական ռիսկերը Բանկի գործառնական միավորների հետ սերտ համագործակցության միջոցով: Բանկի Խորհուրդը տրամադրում է սկզբունքներ ռիսկի ամբողջական կառավարման համար, ինչպես նաև քաղաքականություն՝ հատուկ

բնագավառների վերաբերյալ, ինչպիսիք են փոխարժեքային ռիսկը, տոկոսադրույքի ռիսկը, վարկային ռիսկը, ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կիրառումը որպես ապահովում: Ներքին աուդիտը պատասխանատու է ռիսկի կառավարման անկախ գնահատման և հսկողության ընդհանուր միջավայրի համար:

Կարևորագույն ռիսկերն են վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և այլ գործառնական ռիսկը: Շուկայական ռիսկը ներառում է ու փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և այլ գնային կապված ռիսկերը:

29.1 Վարկային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Վարկային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ԲՆՎԴ և վարկային դեպարտամենտի կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և յուրաքանչյուր միավորի ղեկավարին:

29.1.1 Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը առանց երաշխիքի կամ այլ վարկային ապահովման

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է 2007 և 2006 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ վարկային ռիսկի ենթարկվելու վատագույն տարբերակը՝ առանց ապահովվածությունը հաշվի առնելու: Հաշվեկշռային ակտիվների համար վարկային ռիսկերը հիմնված են հաշվեկշռային գուտ արժեքների վրա:

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	Համախառն առավելագույն ռիսկի չափ 2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Համախառն առավելագույն ռիսկի չափ 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	13	14,034,501	12,527,134
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	10,048,506	12,638,535
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15	54,496,618	23,405,293
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	16	7,347,420	14,665,005
Ընդամենը		85,927,045	63,235,967
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ	25	11,370,878	7,304,775
Ընդամենը վարկային ռիսկ		97,297,923	70,540,742

Երբ ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով, վերևում ներկայացված գումարները ցույց են տալիս ընթացիկ ռիսկը, բայց ոչ առավելագույնը, որը կարող է առաջանալ ապագայում իրական արժեքների փոփոխություններից:

29.1.2 Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ	2007			
	ՀՀ	ՏՀԶԿ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	14,034,501	-	-	14,034,501
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	926,936	8,402,650	718,920	10,048,506
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	54,309,236	-	187,382	54,496,618
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	7,346,210	1,210	-	7,347,420
2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	76,616,883	8,403,860	906,302	85,927,045
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50,988,646	11,836,417	410,904	63,235,967

Ակտիվները դասակարգվում են, հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ արդյունաբերության ճյուղերի:

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանսական կազմակերպություններ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Էներգետիկա	Առևտուր	Սպառողական շուկա	Սպասարկման ոլորտ	Այլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	14,034,501	-	-	-	-	-	-	-	-	14,034,501
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,048,506	-	-	-	-	-	-	-	-	10,048,506
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	13,502,317	1,918,979	4,944,426	1,180,277	5,982,085	20,614,254	2,945,453	3,408,827	54,496,618
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	7,296,197	-	-	-	-	50,013	-	-	1,210	7,347,420
2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,379,204	13,502,317	1,918,979	4,944,426	1,180,277	6,032,098	20,614,254	2,945,453	3,410,037	85,927,045
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	39,829,342	5,216,764	766,765	3,209,851	684,744	3,313,935	8,793,054	1,136,652	284,860	63,235,967

29.1.3 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքների, արդյունքերության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են եռամսյակային կտրվածքով Բանկի Խորհրդի կողմից:

Մեկ վարկառուի գծով վարկային ռիսկի չափը, ներառյալ բանկերը և ֆինանսական կազմակերպությունները, ավելի սահմանափակված է Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված լրացուցիչ սահմանաչափերով հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար, ինչպես նաև օրական սահմանաչափերով կապված առևտրային գործարքների հետ, ինչպիսիք են արտարժույթային ֆորվարդի պայմանագրերը: Ընթացիկ ռիսկերի ենթարկվելու սահմանաչափերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Վարկային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Ներքոյում ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների Գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, պաշարները և դեբիտորական պարտքերը,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են; ֆիզիկական անձանց գծով վերաձևակերպվող վարկային գծերը հիմնականում չեն ապահովվում: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	2007	2006
Անշարժ գույք	28,920,244	9,501,066
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	380,287	261,831
Շրջանառու միջոցներ	3,077,504	2,354,743
Սարքավորումներ	12,487,695	4,348,776
Կանխիկ կամ երաշխիքներ	1,869,327	332,526
Այլ	8,534,823	7,031,064
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ (համախառն)	55,269,880	23,830,006

Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ բանկից հատուկ պայմանների դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային գծերի ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

29.1.4 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկերի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների 90 օրից ավել ուշացումները, կամ վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների (վարկանիշների) նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

Բանկը որոշում է յուրաքանչյուր անհատապես նշանակալի վարկի կամ փոխառության համապատասխան պահուստի չափը անհատական հիմքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական դժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հասույթները և սպասվող շահաբաժինների վճարումները, անվճարումնակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգամանքները չեն պահանջում հատուկ ուշադրություն:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով, եթե (ներառյալ կրեդիտ քարտերը, բնակալեռի տարածքների հիպոթեքները և չսպահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվա դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատումը հաշվի է առնում այն արժեզրկման գումարը, որը հնարավոր է առաջանա պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման մեջ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու մոտավոր ժամկետը, սպասվող հասույթները, արժեզրկման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումը իրականացվաշում է նույն կերպ՝ ինչ վարկերինը:

Հարժեզրկված, ոչ ժամկետանց վարկեր և փոխատվություններ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է չարժեզրկված և ոչ ժամկետանց վարկերի որակը՝ հիմնված կորուստների պատմության վրա:

Հազար ՀՀ դրամ

	2007	2006
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		
Պետական ձեռնարկություններ	-	-
Մասնավոր ձեռնարկություններ	-	-
Ֆիզիկական անձիք	0.6 %	1.6 %
Անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	-	-

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված վարկեր

Ժամկետանց են համարվում այն վարկերը և փոխատվությունները, որոնց գծով առկա են մի քանի օրյա չվճարումներ: Ժամկետանց վարկերի հիմնական մասը արժեզրկված չեն:

Ժամկետանց բայց չարժեզրկված վարկերի ժամկետանց օրերի վերլուծությունն ըստ դասերի ներկայացվում է հետևյալ աղյուսակում.

Հազար ՀՀ դրամ					2007
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ					
Մասնավոր ձեռնարկություններ	7,988	5,125	20,185	24,957	58,255
Ֆիզիկական անձիք	30,262	14,251	8,746	21,195	74,454
Անհատ ձեռնարկատերեր	196	283	-	665	1,144
Ընդամենը	38,446	19,659	28,931	46,817	133,853

Հազար ՀՀ դրամ					2006
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ					
Մասնավոր ձեռնարկություններ	5,555	4,955	973	9,509	20,992
Ֆիզիկական անձիք	24,759	12,992	12,543	95,696	145,990
Անհատ ձեռնարկատերեր	3,565	1,195	821	1,642	7,223
Ընդամենը	33,879	19,142	14,337	106,847	174,205

2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամկետանց վարկերի գծով գրավների իրական արժեքը կազմում է 1,125,605 հազար դրամ (2006թ.՝ 1,254,257 հազար դրամ): Գրավները բաղկացած են դրամական միջոցներից, արժեթղթերից, երաշխիքային նամակներից և գույքից:

Անհատապես արժեզրկվող վարկեր և փոխառություններ

Մինչև գրավներից առաջացող դրամական հոսքերը հաշվի առնելը հաճախորդներին տրամադրված անհատապես արժեզրկված վարկերը և փոխառությունները կազմում են 3,109,047 հազար դրամ (2006թ.՝ 1,955,734 հազար դրամ): 2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի անհատապես արժեզրկված բնորոշված վարկերի գրավների իրական արժեքը կազմում է 4,494,367 հազար դրամ (2006թ.՝ 3,288,254 հազար դրամ): Գրավները բաղկացած են դրամական միջոցներից, արժեթղթերից, երաշխիքային նամակներից և գույքից:

29.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի կենտրոնացումներ:

29.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազամվարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ 31.12.07թ. դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով վաճառքի համար մատչելի հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները, 31.12.07թ. դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի իրացման ժամկետների: Կապտիալ ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան զուգահեռ փոփոխություններ, մինչդեռ ըստ ժամկետների վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ զուգահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Հազար ՀՀ դրամ

2007

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապտիալի զգայունություն				Ընդամենը
			Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	
ՀՀ դրամ	+2	-	(111,771)	(232)	(124,396)	(122,886)	(258,685)
ԱՄՆ դոլար	+2	(114,500)	-	-	-	-	-
ՀՀ դրամ	-2	-	13,842	252	134,706	150,388	299,188
ԱՄՆ դոլար	-2	114,500	-	-	-	-	-

Հազար ՀՀ դրամ

2006

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապտիալի զգայունություն				
			Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+2	-	(28,565)	(29,784)	(83,400)	(132,371)	(274,120)
ԱՄՆ դոլար	+2	25,284	-	-	-	-	-
ՀՀ դրամ	-2	-	36,165	31,945	92,601	149,433	310,143
ԱՄՆ դոլար	-2	(25,284)	-	-	-	-	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Բանկի խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազամավարություն է օգտագործվում ռիսկերը սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2007թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական աղբյուրների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների հետ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	2007		2006	
		Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի
	ԱՄՆ դոլար	20	36,821	20	85,149
	Եվրո	20	(15,521)	20	(1,254)
	Ռուբլի	20	545	20	23,273
	ԱՄՆ դոլար	(20)	(36,821)	(20)	(85,149)
	Եվրո	(20)	15,521	(20)	1,254
	Ռուբլի	(20)	(545)	(20)	(23,273)

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,360,498	5,561,440	112,563	14,034,501
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	516,484	9,164,229	367,793	10,048,506
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	38,717,736	15,778,882	-	54,496,618
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	7,347,420	-	-	7,347,420
	54,942,138	30,504,551	480,356	85,927,045
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,559,243	5,732,982	2	12,292,227
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	36,487,996	24,334,292	260,604	61,082,892
	43,047,239	30,067,274	260,606	73,375,119
	11,894,899	437,277	219,750	12,551,926
Ձուտ դիրք 2007 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2007 թ. դեկտեմբերի 31-ին	5,185,594	6,185,284	-	11,370,878
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	31,496,854	31,525,465	213,648	63,235,967
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	25,817,193	31,471,898	97,380	57,386,471
Ձուտ դիրք 2006 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,679,661	53,567	116,268	5,849,496
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2006 թ. դեկտեմբերի 31-ին	4,477,232	2,787,523	40,020	7,304,775

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

29.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի պարտավորությունները մարելու կարողությամբ և նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի գտման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ատրբեր ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև պարտավորային վարկային գծեր, ուր նա կարող է մուտք գործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ Կենտրոնական Բանկի մոտ ունի իր որոշ դրամով պարտավորությունների 8%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 12 %-ի չափով պահուստավորված գումար: Տես ծանոթագրություն 13: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների

դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ մարման ժամկետների, պահպանել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ մուտքը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանը և վերահսկել հաշվապահական հաշվեկշռի իրացվելիության ցուցանիշները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշներ օրական կտրվածով ՀՀ Կենտրոնական Բանկի պահանջներին համապատասխան: Այդ ցուցանիշներն են.

- Ընդհանուր իրացվելիություն (\mathcal{U}_1), որը հաշվարկվում է որպես բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցությունը: 2007 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այն եղել է 29.30 (2006թ. 48.74)
- Ընթացիկ իրացվելիություն (\mathcal{U}_2), որը հաշվարկվում է որպես բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն: 2007 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այն եղել է 76.94 (2006թ. 90.62):

Ստորև ներկայացվում է 2007 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 28 այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական հոսքերը նշված Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմությամբ:

Հազար ՀՀ դրամ						2007
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,506,041	5,359,887	311,611	3,213,314	1,901,374	12,292,227
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	41,887,972	6,116,883	11,219,691	1,573,060	285,286	61,082,892
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ՝ ըստ պայմանագրային տվյալների	43,394,013	11,476,770	11,531,302	4,786,374	2,186,660	73,375,119
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ	5,283,996	1,142,616	1,221,080	2,738,585	984,601	11,370,878

Հազար ՀՀ դրամ

2006

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5	Ընդամենը
					տարուց ավելի	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,402,714	70,617	30,528		-	1,503,859
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	40,674,418	4,098,489	8,492,006	2,617,565	134	55,882,612
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ ըստ պայմանագրային տվյալների	<u>42,077,132</u>	<u>4,169,106</u>	<u>8,522,534</u>	<u>2,617,565</u>	<u>134</u>	<u>57,386,471</u>
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	<u>5,126,747</u>	<u>1,112,577</u>	<u>724,762</u>	<u>340,689</u>	<u>-</u>	<u>7,304,775</u>

30 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածքը բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի հաստատած կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային ռեյտինգ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ, իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները, տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի բնութագրիչների փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար, Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, և քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

Հազար ՀՀ դրամ	2007		2006	
	Ներկա	Պահանջված	Ներկա	Պահանջված
Հիմնական կապիտալ	13,269,818	-	7,033,132	-
Երկրորդային կապիտալ	803,365	-	1,209,691	-
Ընդհանուր կապիտալ	<u>14,073,183</u>	<u>2,400,000</u>	<u>8,242,823</u>	<u>2,400,000</u>
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	<u>67,158,310</u>	<u>-</u>	<u>34,516,298</u>	<u>-</u>
Հիմնական կապիտալի նորմատիվ	19.8%	8%	20.4%	8%
Ընդհանուր կապիտալի նորմատիվ	21.0%	12%	23.9%	12%

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է երկրորդային կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման և այլ պահուստները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և այլ գործառնական ռիսկերի գնահատման:

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

2009թ. հունվարի 1-ից ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից նվազագույն նորմատիվային կապիտալը սահմանվում է 5,000,000 հազար դրամ գումարի չափով:

